

Maandag 2 december 1918 – enige editie

De Duitse troepen door Limburg.

Volgens een bericht van Reuter hebben de gezanten der geallieerde mogendheden in Den Haag geprotesteerd tegen de doorlating van Duitse troepen door Limburg, die zij een schending van de onzijdigheid noemen. Dit protest verwondert ons zeer, ja, het is ons zelfs onbegrijpelijk, dat de geallieerde regeringen zich over deze aangelegenheid door de ietwat heetgebakerde Franse en Engelse pers hebben laten op sleeptouw nemen en tot een voor ons land onaangename handeling hebben laten verlokken.

Heeft de doortocht der Duitse troepen de belangen der entente in iets benadeeld? In geen enkel opzicht. Men moet toch wel in het oog houden, dat de komst der Duitsers binnen ons gebied niet kon verhinderd worden, mits de manschappen maar ontwapend werden. Voor ons was er evenmin reden, deze Duitsers te weren, als wij in het najaar van 1914 aanleiding hadden, het Belgische leger en de Engelse marineafdeling, die uit Antwerpen kwam, buiten ons gebied te houden. Wij stellen dit in het licht, omdat kwade tongen hebben beweerd, dat de geallieerden ontstemd zouden zijn over de doortocht der Duitsers, daar dezen nu aan krijgsgevangenschap waren ontkomen. Doch van gevaar voor krijgsgevangenschap kon ten aanzien van deze lieden geen sprake zijn. Ze konden, wanneer ze onze grens overschreden, op zijn hoogst worden geïnterneerd, doch nooit de geallieerden in handen vallen.

Dit protest lijkt ons absoluut ongemotiveerd.

Het protest der geallieerden kan dus alleen zijn grond vinden, en gericht zijn tegen het feit, dat de Duitsers niet zijn geïnterneerd doch naar hun land doorgelaten. Daartegen te protesteren is evenwel

uitermate gezocht. De internering van de Duitsers zou misschien naar strenge regels van neutraliteitsrecht kunnen verlangd zijn – de oorlog, toch, duurt formeel nog altijd voort – doch zou inderdaad in de gegeven omstandigheden vrijwel een dwaasheid geweest zijn. Immers werd met goedkeuring, instemming en medewerking van de geallieerden aan alle internering hier te lande een einde gemaakt. De gehele internering en het krijgsgevangenschap op onze bodem werd geliquideerd. Niet alleen konden Engelse krijgsgevangenen, die hier in het afgelopen jaar waren ondergebracht, naar huis teruggaan – dezen konden wellicht geacht worden onder het wapenstilstandsverdrag te vallen – maar ook de Duitse krijgsgevangenen en geïnterneerden mochten naar hun land terugkeren. Ja, zelfs de Engelse marinebrigade, die nooit krijgsgevangen geweest was, doch hier slechts was geïnterneerd, omdat ze naar hier de wijk had genomen, werd vrijgelaten. Welke zin zou het nu hebben gehad, tegelijkertijd, dat aan alle internering en krijgsgevangenschap hier te lande een einde werd gemaakt, weer enige duizenden nieuwe troepen te gaan internen? Welke redelijke grond zou er geweest zijn, de Engelse marinebrigade, de duizenden Belgen, die hier hun toevlucht hadden gezocht, van de internering te ontslaan, doch de Duitsers, die in precies gelijke omstandigheden als de bovengenoemde marinebrigade en de Belgen hier waren gekomen, in ons land vast te houden?

Men zal er geen vinden. En de geallieerde gezanten, aan welke op 13 november, voordat er een Duitser over onze grens was gelaten, het voornemen der regering werd medegedeeld – ze werden niet, gelijk in de Franse pers is geschreven, voor een voldongen feit gesteld – hebben toen ook blijkbaar geen reden gevonden. Zelfs het voor de hand liggende en dikwijls gebezigde middeltje, als diplomaten zich vrijheid van handelen willen verzekeren: de mededeling, dat ze geen instructies hadden en die eerst wilden afwachten, werd, zijn we wel

ingelicht, niet gebezigd, om een slag om de arm te houden. De heren namen de mededeling voor kennisneming aan. Eerst daarna, op 14 november, begon de doortocht.

En nu een protest! Men kan het nauwelijks geloven. De oorlog is wel niet formeel, doch feitelijk uit. De wapenstilstandsbepalingen hebben het onmogelijk gemaakt, de oorlog te hervatten. Officieel wordt een beroep op ons land gedaan, om de krijgsgevangenen die uit Duitsland komen niet slechts in ons land toe te laten, doch hulp en bijstand te verlenen. We doen wat we kunnen, om de duizenden, die ons land overstromen, verder te helpen. Gewapende kruisers en torpedojagers der geallieerden worden weer in onze havens toegelaten – moet misschien de Duitse regering tegen "deze schending van de onzijdigheid" protesteren? –; wij laten de geïnterneerde Engelsen vertrekken en geven de Belgen de vrije hand om hun heengaan te regelen. De geallieerden genieten volop van de faciliteiten, die hun worden verleend bij de liquidatie van het bedrijfsbedrijf – en nu een protest van hun kant! Een protest, omdat wij geen dwaasheid begaan hebben. Want een dwaasheid zou het toch werkelijk geweest zijn, deze Duitsers te gaan interneren, terwijl alle andere geïnterneerde Duitsers, Engelsen en Belgen hun vrijheid terugkregen.

De negende van deze maand zal vermoedelijk worden begonnen met het laten lopen van enige treinen per dag tussen Essen en Antwerpen. De Belgische goederenwagens, die hier te lande stonden, zijn voor het grootste deel reeds naar België terug gegaan.

De wapenstilstandscommissie te Spa heeft zaterdag over de kwestie der internering van Mackensen's leger beraadslaagd. Volgens de Duitse opvatting van de wapenstilstandsovereenkomst mag dit leger niet worden geïnterneerd doch moet het zich onverwijld achter de Duitse grens terugtrekken.

In Aken tijdens de bezetting der Belgen.

Een correspondent meldt ons:

Hedenmiddag keerde ik met moeite uit Aken terug, waar gisteravond een gedeelte van de Belgische bezettingstroepen binnen waren gekomen (anderen volgden nu).

Tot dat tijdstip was alles rustig in Aken – men hoopte geen Belgische bezetting te zullen betamen – waarschijnlijk bevreesd voor meer wraak.

Hedenmorgen was overal ongeveer het volgende in het Frans en het Duits aangeplakt: tot nader order is alle verkeer op straat tussen 7 uur 's avonds en 5 uur 's morgens – Belgische tijd – verboden.

De cafés, theaters, enz. blijven tot nader order gesloten.

Alle vervoer van personen of goederen in de stad per rijtuig of wagen is verboden – uitgezonderd de trams.

Alle verzamelingen op straat van mensen zijn verboden en zullen eventueel met gebruik van wapens uit elkaar gejaagd worden.

Voor hedenavond 1 december moeten alle wapens ingeleverd zijn.

Huiszoekingen kunnen te allen tijde overal plaats hebben.

Bij ontmoetingen op straat met Belgische officieren, moeten de burgers van het trottoir gaan en het hoofd ontbloten.

(Mij werd door twee officieren de hoed afgerukt, niettegenstaande ik zegde Hollander te zijn. Terwijl met de rijzweep anderen de hoeden werden afgeslagen).

Het verschijnen, verkopen enz. van kranten en drukwerk is verboden.

Niemand mag Aken verlaten of er binnenkomen. Tussen 4 uur 's avonds en 8 uur 's avonds moet licht branden in de parterres van alle huizen.

Bij overtredingen van bovenstaande artikelen zal men op staande voet doodgeschoten worden.

De stad wordt direct een boete opgelegd.

Tien gijzelaars moeten steeds op het stadhuis zijn, om de 24 uur worden zij door 10 andere afgelost.

Deze aanplakbiljetten waren ondertekend door de Belgische militaire commandant "Gracia".

In mijn hotel kwamen hedenmorgen in Aken een Belgische geestelijke met twee Belgische militairen. De geestelijke trad zeer ruw op tegen een Duitse logé, die vroeger beweerd zou hebben, dat België Duits zou blijven.